

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor
 Fél évre 4 kor
 Negyed évre 2 kor
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petitaóra 50 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Felolós szerkesztő:

ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lap tulajdonos:

STRAUSZ SÁNDOR.

Muraköz megmagyarosítása.

I.

Uradałmi cselédség.

Először is arra kérem a kedves olvasót, szenteljen pár percnyi időt ennek a cikknek és olvassa el. Igaz, hogy szépszávu frázisokat nem igen fog találni benne, de azért mégis olvassa el e cikkekét, mert oly dologról szól, amely megérdemli a figyelmet.

Azt mindenki tudja, hogy a délszláv agitátoroknak nagyon láj a foguk Muraközre. Különösen pedig tudhatja ezt az, aki olvassa lapjaikat. Ezekben nemcsak Muraköz, de egész Zala-, Vas-, Sopron- és Győrvarmegyéknek maguknak követelik, sőt a sopronmegyei wasser-krobótok között már terjeszteni is kezdik a Jeronim társulat könyvkiadványait. Ahol csak egy horvát él, azt a területet bekebelezik a horvátok a jövendő nagy Délszláv-birodalomba.

Bár a délszláv ábrándozók minden munkáját figyelemmel kell kíséernünk, ez alkalommal azonban még sem foglalkozunk velük. Inkább törekedjünk arra, hogy minél nagyobb gátakat emeljünk előltük. hogy keressünk eszközöket Muraköz teljes megmagyarosítására.

Mert Muraköz meg kell magyarosítani. Meg kell magyarosítani annak az 50—60 ezernyi derék honpolgárnak az érdekében, aki mindedig hű volt a magyar hazához és aki közülök csak szerét eljebette, meg is tanult magyarul. De a különleges fekvés miatt még mindig nem birt itt a magyar nyelv közkinccsésé vállalni a nép között. A Mura folyó igen nagy gátja a természetes

magyarosodásnak. De viszont a Dráva folyó meg gátja a délszláv ábrándozók szerinti elhorvátosodásnak. Jelenleg ez a két áramlat érezhető Muraközben. Minden jóra való hazafinak azon kell lenni, hogy az az áramlat győzedelmeskedjék, amely Muraköz megmagyarosításához vezet.

Az öregektől hallottam, hogy néhai Festetics György grófnak az volt a rögeszméje, hogy majorjaiban nem akart más cselédeket alkalmazni, mint magyarokat. Ez talán nem annyira rögeszme, mint tervszerű hazafias tett volt. Ő ügylatszük belátott a jövőbe és tudta, hogy majorjai, mint magyar telepek, mily hatással lesznek Muraköz megmagyarosodására. Csak-hogy akkor még egy tényező hiányzott: az iskola és így az ellenkezője éretelt el: a majorbeli magyarok elhorvátosodtak.

Azt hisszük, ha valaki figyelmeztetné a jelenlegi birtokost, gróf Festetics Jenő öméltségét, hogy mily nagy hatással lenne az a magyarosításra. ha majorjaiban csak magyar származású cselédeket alkalmazna, ő biztosan megtenné, hogy vagy fokozatosan, vagy bármily módon a jelenlegi cselédséget magyarul váltáná fel. Ezzel nagy szolgálatot tenne a hazának, de saját magának is, mert az idegen cseléd mindig hűségesebb, mint a közvetlen falubeli, amelyhez a falu tartozik. Azért a muraközi szegény embereknek sem kellene kenyér nélkül maradniok. (A két Festetics testvér I éven belül kicserélheti cselédeit.) A muraköziek szorgalmas emberek, — kapnánk ök foglalkozást a Murántól is. Csak egy kis jóakarátnek kellene lenni Zalamegye nagybirtokosaiban és a kérdés hamarosan meg lenne oldva.

Meg lenne pedig oldva legegyszerűbben a cselédek kicserélése által.

Nem tudom, lélekszám szerint mennyi cselédsége van a csáktornyai uradalomnak. De ha mind magyar volna, annyival több volna a magyarajkú lakos Muraközben. A magyar cselédségnek iskolába járó gyermekeik is volnának. Csak a tanító urak tudják, mily könnyebbségükre volna 1—2 tiszta magyar gyermek az iskolában.

Ennyi áldozatot lehetne hozni a haza oltárára. Azok, akik elszakadtak tőlünk Amerikába, Horvátországba, Romániába stb. helyekre, még nagyobb áldozatot tesznek, hogy az odaszakadt magyarok megmaradjanak magyaroknak. — Száz és száz akadályt kell leküzdeniök és akkor újból újabb akadályra találnak. De nem riadnak vissza. Dolgoznak, fáradoznak, hogy az idegenben élő magyarság el ne felejtse nyelvét, szokásait, hanem hűséggel gondoljon ősi hazájára és majdan segítse is azt. De azok a magyar oázisok ott az idegenben is csak úgy fognak ragaszkodni az ősi hazához, ha itt is fokozatos, tervszerű munkával megerősített magyar nemzetet látnak, ha itt is általánossá válik a magyar szó. Az erős vonzza magához a gyengét. Erőssé ezt az országot csak kitartó, csendes — nem vásári zajjal végzett — munkával lehet tenni . . .

A muraközi ember szívesen tanul magyarul. Nyujtsunk tehát módot neki, hogy meg is tanuljon magyarul. Éreztesük vele, hogy szüksége is van a magyar nyelvre.

Ha egyszer a Muraköz meg lesz magyarosítva, akkor már itt sem verhet gyökeret többet a délszláv izgatás. Még a wasser-krobótokra nézve sem lesz aspira-

T Á R C A.

A kivándorolt.

Irtá: Ifj. Kelemen Ferenc.

I.

Két évvel ezelőtt hagyta el Nagy Pista szülőfaluját. Öt kis apró gyermek s egy áldott jó lelkű feleség kérte az életküdezelmeitől redőkbe vont arcu apát: »Ne hagyj el bennünket jó apánk, maradj közöttünk!»

De a megható kérés süket fülekre talált. Nagy Pista elhatározásában megmásíthatatlan volt.

Elhagyta nejét s zokogó gyermekeit s egy-két hét múlva már az újvilág földjén szállt ki a »Cunard Line» hajójából.

New-York városa állott előtte. Komor falai büszkén meredtek az égnek. — Belsejéből óriási zaj hallatszott ki, mely versenyre kelt Poseidon felbőszített hullámaival.

Félve lépett az idegen városba. A nagy tömeggel tartott, mely szintén elhagyta édes hazáját, amely után tán ezer-ezer apró gyerek s anya hullatja forró könnyeit, ott . . . valahol messze-messze . . . hol tán épen most fújja legkedvesebb nótáját a hazájához hű magyar legény, vagy öleli szeretettel keblére, munkája után — kedvesét a vadregényes Kárpátok lakója!

A falusi élet csendes magányához szokott férfi most e nagy város zajában járt fel és alá, az apró kunyhócskák helyett, csodás nagyságú épületóriásokon: a felhőkarcolókon jártatta tekintetét Komoran bolyongott ez ismretlen világban! Lelkét mélyen bántotta az önvád.

Önkéntelenül is eszébe jutott neje s apró gyermekei, amint rimánkodva kérték: »Ne hagyj el bennünket jó apánk, maradj közöttünk!»

Sóvárgó lélekkel járta végig a várost. Nem tudott munkát kapni.

Csak hetek múlva került egy bányába. Három dollár volt napi fizetése.

Eleinte jól folyt dolga. Kipihent testtel fogott a munkához. A legnagyobb fáradságot is könnyen elviselte.

Egy kis pénz is összegyűjtött. Mily örömmel küldte haza nejének, gyermekeinek!

A munka közben megfélekedzett mindenről, de úgy estéknént, ha fáradtan, leverten tért haza, akkor összeszorulni érezte lelkét, s komoly férfi létre könnyek szorultak szeméibe, melyek először lassan-lassan, de aztán záporként hullottak alá verejtékes arcán. Ilyenkor mindig neje jutott eszébe s gyermekei.

Egész éjjeleket keresztül zokogott. Hozzá napról-napra fáradtabbnak érezte magát. Alig győzte már a kemény munkát. Néha teljesen összetörve hagyta el a bányát.

»Mit ér a pénz» sohajtott fel sokszor »ha nincs senkim, ki baráti szeretettel közeledne felém? !

Ha nem láthatom gyermekeimet, kik tán epedve kérdik nap-nap ntán: »mikor jön apánk?»

S ha fogyni érzem erőmet, ha óráról-órára fáradtabb vagyok, ki tudja: nem fog-e idő előtt a hideg sirba vinni engem ez a fárasztó munka? Visszaadja-e akkor életemet ez a pár nyomorult papíros, — mely után annyi lélek küzd, — harcol örökké?

Nem!
 S én mégsem hagyom itt e földet! Mégsem sietek övéim közé!

Egis mMegyek! kiáltott fel magánkivül.

Egy anya, öt gyermek s a saját érdekem kívánja ezt! Különbön itt veszek, még mi előtt keblemre ölelném magzataimat, s egy utolsó, egy bucsú csókot nyomnék nőm ajkára. Megyek!

Ilyen gondolatok töltötték be, az egyévi keserves munkától agyontört férfi agyát! Ilyen érzelmek dúlták lelkét!

De csak este s munkaszünet alkalománál! A magány, az elhagyottság tette ezt. Ez jutott eszébe mindent.

Gyermeket, nőt, hazát!
 Megtörtén, hájtotta le ilyenkor fejét egy kis pihenésre.

De amint másnap munkára hívta őt a felkelő nap legelső sugara . . . szólanul elindult.

Mert, . . . mert . . . egy napi munkájáért három dollár volt a jutalom s ez szép pénz . . . sok pénz!

Ezt megvetnie nem szabad annak, ki otthon egy-két koronával volt kénytelen béérni naponként,

ciójuk többet a horvátoknak, mert útjukat állja majd Muraköz hazafias lakossága.

Isten áldása lesz a muraközi emberre nézve a magyar nyelv. Ha magyarul fog tudni, nyitva lesz részére a magyar irodalom, olvashat majd magyar újságokat, egyszerre a magyar műveltség birtokosává, részesevé lesz.

Hogy az iskolának mit kell tenni ezen ügy érdekében; arról jövőben fogunk szólni. Most csak arról szólottunk, hogy mit lehetnének azok, akiknek a jó Isten anyagi tehetséget is adott, hogy tehessenek.

A muraközi nagybirtokosok. Őneik kellene azt az eszmét magukévé tenniük, hogy Muraközben csak magyar cselédeket alkalmazzanak. És viszont a többi zalamegyei nagybirtokos meg igyekeznék muraközi cselédek alkalmazni. A muraközi hamar tanul magyarul, sőt legtöbbje annyi keveset tud már, hogy a gazdatiszket eleinte megérti.

Valakinek meg kellene tenni itt a kezdő lépést. Az uradalom gazdatiszkei már sokszor megmutatták, hogy jó hazafiak. Kérjük őket, kezdjék meg ők a dolgot.

— Le Bois. —

Dohánytermesztés Muraközben.

Aki figyelemmel kísérte a Mura és Dráva közt elterülő felszigetünk, Muraköznek közgazdasági állapotait, észrevehette, hogy a földnek közgazdasága az utóbbi 2—3 évtizedben nemcsak, hogy nem emelkedett, hanem úgyszólván rohamosan visszaesést mutat.

Ugyanis a legelőknél egészben nagy részben való telosztása folytán a vidék ló- és szarvasmarha állománya nagyon is megcsökkent; a szőlőkre rájött a filoxera és peronospora; a hegyvidék egykori gyönyörű szőlőinek helyét, — melyeken a tokajhoz hasonló világhírű bor termelt, s mely bort stájer szomszédjaink saját boruk javítására használták fel, — most már nagy részben parlagok jelölik, mert a nép nehezen megy bele, költség hiányában, a szőlők felújításába. A lakosság nagy része eladósodott, szegény; úgy Felső-, mint Alsó-Muraközben egységesen már eladták kis birtokukat, s ré-

szint Szlavóniába, részint pedig Amerikába költöztek. A nehéz megélhetési viszonyok, a sűrű népesség, s ami néhány éve hogy lábrakapott, a fiatal férfi-munkaerőnek idegenben való felhasználása, bizony a közgazdaság terén szomorú állapotokat hozott létre Muraközben mindenütt.

Valamikor a dohánytermelés is igen jelentékeny volt Muraközben. A termelő vidék, mint tudjuk, Hodosánál kezdődve, Muraköz dombvidékeinek szélességében nyugoli irányban Muraszterdahely és Drávaszentmihályig terjedett. E vidéken előbb a széles levelű, zsíros és erős, úgynevezett «muraközi cserebit», később pedig a gyengébb debrecenit termelték. Különösen Derzsinovec, Sztelec, Pálovec és Boltornya községek voltak híresek hosszulevelű dohányaikról. Bizony szép kis összeget szereztek annak idején a muraköziek a dohánytermeléssel. Azonban a nagyon elharapódzott csempészlet miatt a termelési jog a Tisza Kálmán-féle kabinet Szapáry Gyula gróf pénzügyministersége alatt az illető megvonatott. Ezen jognak megvonása óta vidék lakói bizony rohamosan szegényedtek.

Azóta nem egyszer volt már szó e lapok hasábjain, hogy ezen szomorú állapotokon mielőbb segíteni kell. Segíteni oly formán, hogy a muraközi nép jövője, megélhetése itt, az édes magyar haza területén biztosítva legyen. Mert a nép lelke — Istennek hála — még nincs megmetyelvezve a szociális tanokkal, még mindig hisz és remél sorsának, jövőjének jobbra fordulását, csak a magas kormány és Muraköz értelmiségének együttes, erős elhatározáson alapuló buzgalma legyen mindenkor e nép segítségére.

A dohánytermelés újból megengedésének kérelmezése nem egyszer merült fel e lapok hasábjain. Ismeretes előttünk az is, hogy Ő Felsőének, a magyar királynak az 1887. évben Csáktornya környékén megtartott hadgyakorlati alkalmával a nagyközség akkori derék bírása, Prusatz Alajos, maga is feltárta azon szomorú állapotokat, melyekben a muraközi nép szenved, s miknek egyik oka a dohánytermelés megvonása volt.

Azóta — fájdalom — csak óhaj, reményképen élt e népben a dohánytermelésnek újból engedélyezése.

Csak most, két évtized után teljesült végre az óhaj, s mint az alábbi értesítésközlésből látjuk, a magas kormány atyai gondoskodása itt is kiterjeszté kezét, hogy a muraközi nép megélhetését, jövőjét biztosítsa, a dohánytermelést újból engedélyezze.

Sikerét jelenti ez országgyűlési képviselőnknek Filipcson Lajosnak is, ki megválasztása óta folyton résen volt, hogy Muraköz a dohánytermelést visszanyerje.

Az engedély, igaz, hogy csak Csáktornyai járás területére szól, de úgy hisszük, hogy Muraköz másik területére, a perlakira is ráférne az engedélyezés, mert hiszen ott is, tekintve a nép szegénységét, sanyarú helyzetét, égető szükség volna a mentő kezelt kinyújtani. Hiszünk, hogy előbb-utóbb sikerülend ott kivívni az újbóli dohánytermelés engedélyezését.

A dohánytermelés engedélyezésére vonatkozó értesítést az alábbiakban adjuk:

•Zalavármegyei Gazdasági Egyesület ügy is mint Zalamegye Központi Mezőgazdasági Bizottsága Zalaegerszegen. 1530/907. Zalaegerszeg, 1907. november 23. Tek. Kolbenschlag Béla főszolgabíró úrnak Csáktornya. Van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a m. kir. pénzügyminiszter I. évi október hó 24-én kelt 104544. számú a gazdasági egyesülethez intézett leiratában tudatta, hogy a Csáktornyai járás területére a dohánytermelést ismétlenül engedélyezi. Midőn fenti körülményt Tekinteteségednek tudomására hozzuk, egyúttal arra kérjük, hogy járása lakosságát nevezett körülményről kellőképpen tájékoztatni s őket az újból való dohánytermelésre felszólítani kegyeskedjék. Mellesken megjegyezzük, hogy a pénzügyminiszter a dohánytermelési engedély állandósítását azon körülménytől tette függővé, miszerint a dohánytermelők a termelés körüli törvényes kötelezettségeiknek pontosan megfeleljenek és főleg, hogy a csempészkedés elfojtására törekedjenek. A dohánytermelés ügy kerti, mint szülőki levelekkel engedélyeztetni fog. Kiváló tisztelettel Sárközy Viktor, s. k. m. b. előadó.»

— Jegyzőkönyv. Felvétel Csáktornyan, 1907. évi november hó 26-ik napján a Csáktornya-járásbeli törvényhatósági tagok által megtartott megyei tisztújító jelölő értekezletről. Jelen voltak: Antonovics József, Belletz Ede, Cvetkovics Antal, Filipich Lajos, Hajós Ferenc dr., Kollarits Imre, Kornfeind Nándor, Mesterich Atadár, Prusatz Alajos, Plichta Béla, Simon Lajos, Tóth István, Varga Sándor, Wollák Rezső, Wolf Béla dr. Az értekezlet elnökeül egyhangúlag Filipich Lajos, jegyzőül pedig Plichta Béla választották meg. A jegyzőkönyv hitelesítésére Cvetkovics Antal és Tóth István kérték föl. Elnök üdvözlő a nagyszámban megjelent bizottsági tagokat és jelenti, hogy a jelen értekezlet tárgya a folyó év december hó 16 napján tartandó tisztújításra, a járás saját érdekeinek figyelembe vételével való jelölés megejtése. Az értekezlet beható tanácskozás után egyhangúlag a következő határozatban állapodott meg: A Csáktornya-járásbeli törvényhatósági bizottsági tagok vármegyei központi-tisztviselőknél a központi által, járási tisztviselőknél pedig a járási bizottságok által kijelölt tisztviselőkre adják szavazatukat. A Csáktornyai járást illetőleg eszerint vármegyei főjegyzőnek Kolbenschlag Béla főszolgabíró, főszolgabíróknak Szalmay József tb. főszolgabíró kivánja jelölni.

Nem! még akkor sem, ha sirba kergeti is őt a nehéz munka, melyért dollárokat adnak.

Aztán belépett a sötét bányába, hol száz meg száz ember ásta, kapálta a földet, hogy egy kis db csillogó valamit találjon a föld belsejében.

Megragadta a csákányt, s mint valami gép fogott a munkához. Még csak egy repke sőhajsem szállhatott el ajkáról, . . . a nagy munka úgy lefoglalta

Arcáról csurgott a verejték, de ő nem törődött vele, hanem kabátját, mellényét is levette fokozott erővel látott a munkához!

Mert, 3 dollárt . . . kerek 3 dollárt kapott érte. . . .

Ez pedig szép pénz . . . sok pénz, ezt megvetni nem szabad! . . .

Ezalatt szokogva ölelte keblére síró gyermekét a magára hagyott anyja.

»Ne sirjatok fiaim — vigasztalja őket — édes apátok nemsokára meg fog jönni s állandóan közöttünk marad.»

S mélyen felsőhajtott.

(Szegény asszony! miért sóhajtottál fel olyan mélyen? !)

II

Nagy Pistát a nehéz bányamunka teljesen összetörte. Karjai már nem bírták el a csákányt

Félholtan tért haza esténként.

Érezte, hogy percei meg vannak számlálva.

Ekkor újból neje és gyermekei jutttak eszébe.

Egyik lábával már a sír szélén állott, a másikkal otthon akart belépni. Összeszedte hát kevés holmiját s a legelső hajó alkalommal utnak indult.

A szunnyadó lélek újra ébredezett benne. Keble dagadt, szíve lázasan dobogott.

»Gyermekeim, édes feleségem!»

Várjatok türelemmel!

Nemsokára keblére ölel benneteket, visszavérő apátok!

Aztán erőtelően elterült az ide-oda rángalódzó hajó fedélzetén.

A hosszú tengeri út s a lázas nyugtalanság még jobban megviselte. Alig tudott kiszállni a hajóról, mikor ez a rég látott magyar föld kikötőjébe Fiumébe megrögzött. Lábai teljesen megtagadták a szolgálatot. Csak nagynehezen ültetett fel a vonatra, mely hatalmas, kopár sziklák között rohanva vitte őt vissza kedveseisehez!

Szíve lázasan dobogott. Ideges nyugtalanság szállta meg. Remegve nyult az ajtó kilincséhez aztán benyitott szobájába. Lábai alatt inogni érezte a talajt!

Neje és gyermekei örömsikollyal fogadták!

»Apánki jó Apánki!»

Roskadózó léptekkel indult nejehez, átölelte s aztán . . . aztán — nagyot sóhajtott s meghalt!

Halhatatlan lelke szebb hazába tért; összetört testét hideg sirba temették.

Szolgabíráknak a központ által történt jelölést pedig úgy kívánja módosítani, hogy azok között Huszár Pál dr. másod-aljegyző jelöltesék az első helyre. Kelt mint fent. Plichta Béla jegyzőkönyvvezető, Filipich Lajos értekezlet elnök, Cvetkovics Antal, Tóth István jegyzőkönyvhiteljesítők.

K Ü L Ö N F É L É K.

— **Királyi elismerés.** A király megengette, hogy Tóth Tivadar honvédelmi miniszteri tanácsosnak saját kérelmére történt végleges nyugalomba helyezése alkalmából hosszas és híj szolgálataiért a legfelső elismerés kifejezése tudtul adassék.

— **Eljegyzés.** Dergovicé György muracsányi kántortanító jegyet váltott Molnár Irma urleánnyal Svecicén.

— **Házasság.** Tihanyi Lajos ráckanizsai áll. isk. vezető tanító november hó 19-én vezette oltárhoz Temesvározt Siebold Sarolta muraszterdahelyi áll. isk. tanítónőt.

— **Hivatalvizsgálat.** Vármegyénk főispánja, Batthány Pál gróf ur ömeltósága, valamint dr. Huszár Pál vármegyei aljegyző mult hó 26-án reggel Drávavásárhelyre érkeztek a községi jegyzői iroda megvizsgálására. Kíséretükben voltak Kolbenschlag Béla járási főbíró és Filipich Lajos országgyűlési képviselő, plébános is. Főispán ur ömeltósága és kísérete a délelőtti folyamán villás reggelin vett részt a kerület képviselésénél, mely után meglátogatta az állami elemi népiskola osztályait, hol huzamosabb ideig gyönyörködött a kis horvát tanulók zamatos feleletein, s a látottak felett elismerését fejezte ki a derék tanítótestületnek. Több tanulót pénzbeli jutalomban részesített. Ezen iskolai látogatás után pedig megkezdte a közs. jegyzői iroda vizsgálatát. A vizsgálatnál minden a legnagyobb rendben találtatott, melyek után egy a közs. jegyzőnek, mint pedig a bírónak teljes meglegedését nyilvánította a tapasztaltak felett. Főispán ur ömeltósága még az nap a délután 5 óraker induló vonattal székhelyére Zalaegerszegre utazott vissza.

— **Fáklyásmenet Zrínyi Károly tiszteletére.** Az Iparosifjak Egyesülete f. hó 24-én este hét óraker fáklyásmenettel tisztelte meg régi fáradhatatlan elnökét, az állami tanítóképzői új igazgatót, lapunk felelős szerkesztőjét, A Rákóczy-úton végighaladó menethez sokan csatlakoztak városunk lakói közül is s aki csak tehette, elkíserte a lelkes iparosifjakat az áll. tanítóképzőintézet udvarára, ahol a menet megállapodott. Az iparosifjak énekára elénekelték a nemzet imádságát, a Himnuszot, *Tihanyi Mihály* alelnök őszinte, keresetlen szavakban tolmácsolta az iparosifjaknak Zrínyi Károlyhoz való hűséges ragaszkodását és szeretetét. A mély hatást keltett beszédre Zrínyi Károly igazgató irodájának ablakából válaszolt az iparosifjak szónokának. Megköszönte az iránta való bizalomnak ezt a nem várt külső megnyilatkozását, de hangsúlyozta, hogy legnagyobb meglegedéssel az tölti el, hogy az iparosifjak az ő őnzellen munkálkodását szívükben méltányolják. Egyben biztosította az iparosifjakat arról, hogy továbbra is elnökük marad és változatlan buzgalommal fog dolgozni ezután is a hazafias iparosifjak boldogulásáért, mert itt a határszelen szükség is van arra, hogy a zászlót, amelyre a haza érdeke van fölírva, ne adja ki a kezéből. Isten áldását kéri a hazafias iparosifjak munkálkodására.

A beszéd után az ováció megismétlődött s megannyi torok éltette Zrínyi Károlyt. Az iparosifjak alkalmi dalokat adtak elő, majd a himnusz eléneklésével a lélekemelő tünnetes véget ért. A közönség a legnagyobb rendben vonult el az áll. tanítóképző intézet udvaráról.

— **Hivatal áthelyezés.** A soproni m. kir. határrendőrségi kapitányság, — mint értesülünk, — a közel jövőben Vasvármegye székhelyére, Szombathelyre lesz áthelyezve

— **Megerősítés.** Az igazságügyminiszter a pozsonyi járásbírósnágnál ideiglenes minőségben alkalmazott Horváth Dénes irnokot, Horváth Ignác helybeli uradalmi számvevő fiát, abban az állásban végleg megerősítette.

— **Halálozás.** Mint őszinte részvétellel értesülünk, Láng Mihály aradi tanítóképzőintézetű igazgató kedves leánya, Emmuska, f. hó 26-án, életének 17-ik évében, hosszas betegség után Vácot elhunyt. A boldogultban Grész Ernőné, polg. isk. tanítónő hugát siratja.

Kertész Józsefet, a »Nagykanizsa« c. lap felelős szerkesztőjét — mint részvétellel értesülünk — sulyos családi gyász érte. Szép reményekre jogosító fia, Kertész Zoltán, a kolozsvári egyetem hallgatója váratlanul elhunyt életének 19-ik évében.

— **Katonaszökevény.** Basicsek Iván belvári illetőségű legény, ki a Varasdon állomásozó utánus ezrednél szolgált, úgy látzik, sehogy sem tudott megbarátkozni a katona étellel. Úgy gondolta, hogy jobb otthon kapálni, kaszálni, mint a kaszárnnyában sétálni. Ez a gondolat kergette szegény Basicseket arra, hogy a mult hó vége felé, társaitól való minden bucsuzkodás nélkül megszökött a kaszárnnyából s Csáktornya felé vette útját. Itt azonban a szökevény mult hó 22-én a határszéli rendőrkapitányság csáktornyai kirendeltsége a vasúti állomáson letartóztatta és a katonai parancsnokságnak átadta.

— **Népesedési statisztika.** Születtek: November 18. Lukács Anna napszámosnő leánya Mária. November 21. Petek Antal csizmadia mester és neje leánya Cecilia. — Halálozás: November 9. Kollárics Irén 3 éves. November 9. Hirschler Imre 4 és fél évr. November 23. Gyulics Ferenc 4 és egyegyed éves. — Házasság: November 20. Pap Károly mészarosged és Keiser Mária. November 23. Zárávec István kovácsmester és Bisztrovics Teréz. November 23. Varga János fölmives és Mosmondur Maria.

— **Legnemesebb karácsonyi ajándék:** Családuknak javára szóló életbiztosítás, minőt a legkülönfélébb módozatok szerint ajánl Benedikt E. és Fia a Triesti ált. biztosító társaság (General) helybeli képviselője.

— **Kosárfonó tanfolyam Muraközben.** A m. kir. földmivelésügyi miniszter Dobrovics Milán letenyei kerületi országgyűlési képviselőt arról értesítette, hogy Muravid községben a kosárfonó tanfolyam rendezését elrendelte.

— **Tűz.** Kotorban f. hó 24-én este fél 7 óraker Rodek József pajtája kigyuladt s rövid néhány perc múlva Rodek Istvánné Horváth Tamás, Maltai Pál, Vidovics György szomszédok melléképületei is lángokban álltak. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy a gazdák alig menthették ki teheneiket; néhány sertés, lud, tyuk, azonban benn égett. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A megbecsült kár körülbelül 2275 korona, a károsultakra nézve azonban nagyobb, mert egyik sem volt bebiztosítva.

— **Testi sértés.** Mult hó 16-án Grábár István helybeli lakos örömeben-e vagy bánatában, kelletlenül mélyebben nézett a boros pohár fenekére, úgy, hogy jó alaposan, alkotmányosan berugott. Ezen ittas állapotában Krathaker Matild csáktornyai lakosnőt kétszer arcul ütötte és róla réklíjét letépte, míaltal 3 korona értékű kárt okozott neki. Grábár a kiabrándulás után a csendőrség előtti tettét beismerte, s most — talán józsan fejfel várja a bíróság ítéletét.

— **Megsemmisített munkakönyv.** Hodis István varasdi lakos a csáktornyai szolgabírói hivatal által 1904. évi december hó 27-én 67/902. sz. a. kiállított munkakönyvét elvesztette; miért is azt a helybeli főszolgabírói hivatal semmisnek nyilvánította.

— **Tanítónő választás.** A draskoveci lemondás folytán üresedésben volt tanítónői állásra Lisziák Janka okl. tanítónő választott meg.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özv. Szirtley Györgyné Csáktornya nagyközség részére egy betegtolókosci, mely a szegények házánaál helyzetetett el, volt szives ajándékozni. A nagyközség előjárósága ez uton fejezi ki adományáért meleg köszönetét.

— **Csalás.** Novák Lajos Zrínyi külvárosi lakos november hó 5-én a Varasdon megtartott országos vásár alkalmával Bahun Iván ofescdoli (Horvátország) lakostól egy darab csikót vásárolt 240 koronáért. A járlati levél átvételekor Novák Bahunnek 10 kor, foglalót adott, az eladó azonban egy a foglalóval, mint a csikóval megszökött. A f. év november hó 25-én Csáktornyan megtartott országos vásáron azonban Novák Lajos a csikót felismerte és a tulajdonostól kérte a foglaló visszafizetését, melyet azonban Bahun megtagadott. A csendőrség a nyomozást megejtve, Bahuntól a csikót lefoglalta és megörzés végett a helybeli községi előjáróságnak átadta. A terheltek pedig a kir. járásbírósnak feljelentettek.

— **Elfogott borbélysegéd** Lakatos Károly, egy helybeli borbélyüzletnél alkalmazott segéd szóváltás közben egy székkal úgy megütötte gazdáját, hogy az orvosi láttalet szerint 8 napig gyógyuló testi sértést szenvedett Lakatos főnöke. A csendőrség a hős borbélysegédet, mivel állandó tartózkodási helye nem volt, elfogta és a büntető bíróságnak átadta.

— **Az új adóketési ciklus.** 1908. évb. kezdődik az új adóketési amikor tudvalevőleg a következő három évre az adóketést meg kell ejteni. A közönség bizonyos idegességgel néz elébe az új ketésnek, az adóreform folytán teljes bizonytalanságban van e tekintetbeu, miként fog a helyzet alakulni. Általában azt hiszik, hogy az adóketés új alapokon fog végbemenni, pedig — illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint — az 1908. évi adóketés egészen a régi alapokon fog végbemenni, miután a másképp nem is lehet, mert az új adóketés már kellő időbe törvényyné nem válhatnak. Az 1908. évi adóketés azonban csak az 1908. évre bir majd hatálylyal, az 1909. és 1910. évre történő adóketés megállapításokat az új adóketésnek hatálytanítani fogják és a pénzügyminisztert felhatalmazták, hogy 1909-ben az új alapon új adóketést ejtsen meg.

Szerkesztői üzenetek.

Le Bois. Cikkét köszönettel vetük s közöltük is. Folytatást is szivesen hozzuk. Csak tessék a jövő számba beküldeni.

Főmunkatárs: Brauner Lajos.

Sve pošiljke se tično zadržaja novinah, naj se pošiljaju na me, urednika u Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sándora, kam se predplate i obznana pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znastveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: u svaku nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 8 kor
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fa računaju.

Odgovorni urednik:
RHOSÓCZY ELEK

Glavni urednik:
BEZENHOFER MIHÁLY

Izdatelj i vlastnik:
STRAUSZ SÁNDOR.

Svi za jednoga, jedan za sve.

Gda iz ovim dogovorom počnem svoj prepis, nesem nit s knjig zel navuka, nit sam počel samo po pameti pisati, nego zrok je tomu jedna žalostna prilika, jedan nevu-goden dogodjaj, kaj se je tu med nami pripetilo, i kaj žalostno moramo tu u naši občini već ve jako gustoput spaziti. — Ljudi koji su se tu rodili, i odhranili, — tu imaju otca, mater, ženu, decu, tu imaju rodbinu poznance i prijatelje, od mlada, od detinstva je najdragši najvugodnši spomen veže k ovi občini, k ovomu mestu, — samo jedenput se zdigneju i ostaviju svoj mili dom i ideju dalko — dalko vu tujinu. — Onu okolicu ostaviju, gde su njim ne samo ljudi poznani, nego sve ravnice i bregi, šume i polje, vode i gore, cirkve i kapele, — to sve je oče obatriviti, i k domu prevabiti, tu na ovom dobrom i lepom mestu zadržati. Ali sve zabada! Vezdašnje vreme gda bi svaki samo zvon reda obiljno rad živel, da mu već ne nit dost, nit povolji, kaj si doma more pripovati, nego bi već rad z onimi trošil, ki velike imetke imaju, kak dalko već njegov imetek nesegne, ovak se zaduži, i veli: da tu ne moći živeti. Zdigne se gde šteri sam, gde pak više skupa, pak ide kak veli! sreću probal morti bude tam bolje. Dragi moj! Tam budeš sigurno tuliko trpel i tak jako delat, kak nema stvar, samo zato, da od dneva do dneva barem kruha si budeš mogel preskrbiti. Nebudeš imel nika-kve milošće. Tvoji gospodari, šterim vu ru-ke dojdeš, ravno tak te budu šarcali, i tak li budu plaćali, kak da si ti ovdí doma konja ili drugu voznu marhu šarčas. Pak mislim da si znaš premisliti, kaj je to: sam svoj gospodar biti, ili pak v tudjem mestu služiti.

Vi, koji na tak lepom videku imate svoje imetke, — kaj si samo človek zeleti more: na ravnici, ili med niskimi brežćeci plodne, lehkoga dela zemlje, blizu šume, na bregi gorice, — ovo ljubezno mesto, — ovu lepu okolicu morete vi tak nemilo ostaviti?! Ne mrcvari vaše srce ona misel, da tam kam dojdete, tam vu tudjem mestu budete samo tudjinci! Gde samo tak dugo budete imeli mira, dok ste jaki i zdravi, a da se već od velikoga dela porušite, i oslabite, lehkó zbežežate; i budete mogli veseli biti, ako onda gde milošću dobite, i da vas v šteri špitalj, primeju da vas ovak milosrdni i bogaboječí ljudi oslobodiju od vaši neiz-merno veliki težkoć, koje tam vu tujini pre-trpeti murate. Ah kak drugač je tu blizu, med svojimi ljudi!

Premislimo si i to, da denes već i tu doma si je moći delo najti. Još bolje, kak god gde drugi. Neje potrebno črez bregu visoke, vode široke putovati; tu blizu si najde svaki marljivi človek posla; pak ba-

rem ovdí je ne tujinec, nego domorođec šteroga domaći zakoní čuvaju.

Kaj ima plače vu tujini težak človek? Na den 1 forint. Tuliko si doma jeden 15—16 let stari dečec lehkó služi na lehkešem poslu kak tam, na priliku, na štreki. Ako pak malo već oče trpeti, ako malo teže oče delati, na primer vu fabriki, more si na den 3—4 kurun služiti. Gde ima težak človek bolšu službu? Pak barem negda-negda more dimo dojti svoje pohoditi. Stroš-ka mu moreju z dom pošiljati, i tak se more tam fale koštati ili zdržati. Ako mu je potrebno od ovud more i doma ostati na 1—2 tjedne, i koli gospodarstva i grunta si more sve vred postaviti.

Zabada v je u tujini marljiv i pošten, tam je nikaj ne više preštímami, kak ov drugi, šteri je doma lehkó v kakvoj god velikoj krivnji bil, i nepošten, tam su svi jednaki. Tam ne pitaju: što si, kaj si ali odkud si, samo to očuju in.eti, da delaš iz sve moći, da jaki človek mora biti koji to težko delo podnesti more. Nemas nit svetka nit petka, uvek si zapreženi kak nema stvar. Ako nebi mogel delati, onda si zgubljeni. Kak kaniš onda odtud izda svoja familiju zdržavati?

Mnogo i mnogo primerov bi vam mogel pripovedati, kak je tam čuda ljudi, koji su ostavili, i potepli tu svoje lepa imetke nesrečno postalo. — Vezda na menjšem imetku moreju živeti, ar su se navéćli marljivo delati, i kaj je takaj tuliko vredno: i šparati su se navéćli. — Pak ve ako ravno malo čas ima (kaj tu u Medjimurju ljudi tak rad veliju: imam čas) neide na put pred hižu sedeti, ili razgovarati se, nego si zeme pred se kakvo delo, napravi si purišča, zubace, dréke; plete si koše, korpe itd. sve si sam napravi kaj mu je pri gospodarstvu potrebno, makar si je predi nit jednu zagvuzdu ne znal, ili ne štel sam doma napraviti. — Više nema čas iti v krému se spominjati, kak je Andraš, ili Cina dobro kupil, ili drago prodál, — to baš, ve stoga i dober aldomaš zide, — nego gda ravno malo čas ima, ide k jednomu ili k drugomu prijatelju, ili poznanomu pomoći delati, ar zna, da i on nema doma na kupu peneze, da bi si uvek mogel za plaču težaka zeti, pak zna da mu on to ili s foringom, ili s kim — tem pomore, vuto ime i onda mu bude na pomoć, da se nit ne-bude nadjal, da mu ravno dobro dojde.

Nepišem ove rede morti samo zbog toga da samo novine spunimo — kaj takaj vi radi velite — im onda bi samo stare kalendare pobral, pak bi to v novine pre-redil; nit zbog svoje zabavi ne, ar vi samo to dobro znate, da ovi navuki, kaj se vu ovi naši mali novina pišeju, se zbog vas, zbog vašega dobra i na vašu korist se zastavljaju. — Uvek i u svakom načinu bi radi bili ljudem na pomoć. Ar vidimo i

znamo, da ovdí pri nas ljudi lepo, i prama drugim okolicam dost obiljno i vu dobnu živiju, zato kak je to uvek bilo, kak je to drugde, tak je i ovdí: nezadovoljni ljudi se uvek zmoreju. — Ravno ovo nas pelja, to bi mi radi dcstići, kak bi bilo moguće našemu puku u življenju, pri njihovom gospodarstvu takov navuk dati, nje na takov put napeljati, da zveseljem budu zvršavali svoje posle da se nebudu lecali poslov, nego da budu zadovoljni, i tak marljivi; pak da si búdeju mogli svoja gospodarstva tak voditi, da njim vekšega hasna budu nosila. —

Ovdí iz našega sela je ve nešteri den odišel jeden celi obitelj vu tujinu. Otec i mati su još dost jaki ljudi, koli 40—45 let. Imaju 6 dece. Najstareša puca je 18 let stara, stareši dečko 17 let, jeden dečko 15 jeden 13 let. Ovi drugi su mlajši. Imel je hižu i grunta, marhu i sve stvari, kaj je pri gospodarstvu potrebno. Ovo je prodal, a zemlje blizu 6 mekot, je dal na rendu. Zdravu i jako dobnu decu si je odhranil; i kak znam jako lepo su živeli. Marljivi su svi od maloga do velikoga, i vu občini svim ljudem su povoljni bili. Deca su se vu školi jako dobro vučila. Uvek sam opominal otca, naj da stareše dečke, ali pak barem ove dva mlajše v meštriju. Nesem ga mogel nagovoriti. Pottam sam mu mira dal, ar sam videl da dečki pri dobri gospodari služuju. Dobro je i ovak. I tu se je moći čuda vućiti. I dobri poljodjelavci su nam potrebni. I kak jako! Nego ve samo najedenput mi zgineju svi. Cela familija. Nesem već mogel pomoći. Žal mu bude to znam: samo nedaj Bog. da bi nesrečen bil. —

Kuliko je takvi ljudi, šteri su nezadovoljni? Šteri bi mogli z veseljem svoje posle zvršavati, samo nitko nije, što bi njim negda nekaj raztolnačil, negda-negda v nešterom poslu navuka dal. V čuda mesti, kam za navuk ideju, je nemilo pretiraju, i srdite nad njimi salajćeju, kak da nebi bili ovi zarad ljudi na tom mestu, nego kak da bi ljudi bili zarad nji. Ako pak k drugomu idu za navuk pitat, ako to počuje, ov mit-ugras, onda obedva iz vsakom prilikom, i pred drugom gospodom krivo uvadjuje, pot-varja. — S jednim človekom se to pripeti, već drugi ljudi to počujeju; i šteri bi onda već volju imel, ili bi se podvupal tam iti?! Siromak človek, šteri vu velikom poslu, vu velikoj brigi, da skorom govoriti zabi, da pred takvoga grubijana dojde, kak bi znal fletno i na kratkom povedati, kaj bi rad? Im, ako mu nebi bil potreben navuk, se-gurno nebi bil tam došel, — kak sam veli — rajši bi se zišel s vragom, kak stem človekom. —

Vidite poštuvani poglavari, vi znate i poznate vu vašoj občini i med ljudmi sve posle i potreboće. Najte čekati, dok bi takov človek od svoje volje pred vas došel; nego pogledajte i za takvimi, štere je ne-

moči citovati, i za štere znate, da bi tu ili tam imeli posla; dajte njim navuka, i pomorite njim, za štere mislite, da si sami neznaju pomoči. Ako to očete, da ne samo nešteri zmed vas, nego da vaša cela občina napreduje, morate na brigi imeti po jedino svakoga gospodara i svaki obitelj. — Ar vaše poglavarstvo je ne samo čast, nego odgovornost i dužnost, da poleg naredbe Božje, i poleg orsački zakonov budete imeli na brigi vašu občinu, i za ljudi i občine dobro nebudete se nigdar prestali skrbeti. — Kak do ve, tak i od vezda vam budo mo z našimi novinami na pomoč, samo to prošimo, primite i zadržite navuke, štere vam v nji dajemo. Ar tomu ne mi, nego vi sami, i naše drago ljudstvo bude hasna zelo. To očemo, da jeden drugomu z veseljem bude na pomoč. Ar kak je reč; Ruka ruku pere, a obedve ruke lica!

List iz Amerike.

Pokehdob sem več spisal, kakovo življenje je v Ameriki, sada su me oprosili Tótszentmártonski ljudi, da naj denem ov list v naše Medjimurje, da naj svaki vidi i navuka si naj zeme, koj jošče ima kakovo misel v Ameriku iti.

Vu ime Oca i Sina i Duha svetoga se ja spričavam odvas!

Draga moja mila žena, drago moje jedno jedino dete, jeden jedini sinek! Strahoviten strah je v mojem tužnim i razplakanim srcu vezda, da se opet na veliki i pogibelen put spravlam. Pišem ti, da budeš znala, kaj smo svi prez dela, i prez službe ostali. Tu več nije moči delo dobiti, makar bi si noge zrabil. Presiljeni smo svi v našu zahičeno i ostavleno domovinu nazatiti. Neznamo kajnas čeka domaj, nas pogublene ovcu. Hudo ili dobro, življenje ili smrt. Sami smo si krivi, danas Bog kaštiguje. Zato se suznatimi oču obračam k Ocu Bogu, da me naj obrani i občuva na velikim morju. Ako pak mi je ravno to odsudjeno od Boga, da v morju med ribami poginem, onda se je Božja volja spunila.

To mene strahovitno boli, svaka kotri-gca mi drvče, da se na ono zmislim, ako se nam nesreča pripeti i potopimo se, ne bude imel što zame suze točiti, nebudene svećenik spričaval, kak svakoga drugoga kršćenika; nišči me nebude sprivajal na zadnji put, nišči me nebude pokopal, žalostni glasi zvonovi, nebudeju glasili moju žohko i tužno smrt. Nebudem imal groba niti križa kam bi moja draga i premila tuvarušica došla z mojim jedinim malim sinekom k Bogu se molit, da bi mi lekha bila zemlica i lelikeše vekivečno počivanje.

Suze me pobibaju, da se zmislim, kaj budem v glibuko morje hičeni, kak falat dreva ili falat kamena. Teško mi bude tebe lubezna žena i tebe srdce moje mali sinek ostaviti i ribam hrana biti. Rajše bi vezda bil, da bi več privas mogel biti, ka da bi pol sveta mojega bilo. Neznaš draga moja žena, kak je žalostno i raztuženo moje srdce da vas nemorem videti.

Ako bi se to pripetilo od česa nas Bog občuvaj, molite Boga zame draga žena i drago moje dete. Deco Bog rad ima, deci-nya molitva je prijeta pri Bogu. Prosim te plačuć, od hrani mi sinka, krv moju v božji kršćanski veri. Tak mi ga odhrani da nigdar i nigdar, niti v miseji se nebude

spozabil od naše lepe domovine. Najsi ne pokvari življenje, kak sem si ja. Domovina nuca svoju decu. Višeput opominaj mi sinka, da je imal i on jednoga dobroga oca koj je prisiljeni bil v morju si hladnoga groba najti. Naj se vam odpiraju vusta z molitvom k Bogu, da mi gospodin Bog odprosti grehe i da me k sebi zeme v presvetli raj.

Draga moja žena! odprostimi one čine moje, skojemi sam te vnoğıput sbantuval i za koje mi je taki drugo minuto žal bilo. Boli mene, jako me boli, da se zmislim, da je bila takova huda i zločesta vura v našim življenju, kada smo se jeden na drugoga srdili. Ja tebi odproščavam, jerbo nesme med zakonskim parom, koji su jeden za drugoga pred oltarom prisegli, nikakve neprilike biti.

Plače se mi duša, dragi moj jedini sinek, da se zmislim, da bi to zadnja reč morala biti k tebi. Nedaj Bog, da bi tak moral poginuti, da tebe dragi sinek nebi med rukami imal. Ako pak bi se dogodilo, onda te lepo prosim budi dober i posluh-jeni tvojoj lubeznoj materi. Tvoja mati je već vnoğı stobom pri terpela. Ti nemoreš nigdar to njoj na platiti. Prosim i molim tvoju mater, naj te v poštenju i v Božjem strahu od hrani. Ja budem i na drugim svetu pazil na vas i tam očem vaš pravi muž i otec biti. Lubi i posluhni si mamu v njoj se nebudeš nigdar v kanil. Molil budem za vas, da vas gospodin Bog blagoslovi. Ako pak s Božjom pomoćom srečno i zdravo dimo dojdem, nišči nebude tak dobroga oca imal, kak ti.

Anda draga moja žena i sinek s Bogom ostanite i prosite onoga, koj je ober nas, da srečno dojdem prek morja, da ostavim Ameriku kam me je sam vrag odnesel.

S Bogom!

Do sem je našega prijatelja list, komu i ja želim, da skim predi dimo dojde k ostavljeni ženi i k ostavljenomu sineku. Bog ga donesi!

Sráy Ferencz
učitelj.

KAJ JE NOVOGA?

— **Jubileum.** Toth Sándor direktor preločke orsačke škole i Vogrintsits Nándor učitelj su ove dneve oblužavali 25 godišnicu kakti učitelji. Daj njim Bog još 25 let služiti v napovoljnšem zdravju i zadovoljstvu!

V Muracsányu su 18-ga o. m. Der-govics Györgya zebrale za školnika.

— **K csáktornyaiskomu** dominiomu spadajuću krému pri Szentilona je Knortzer Károly žliciteral na tri leta i to počemši od 1908-ga leta januara 1-ga.

— **Csáktornyaiski** semi. V budućem letu, kak i to vun dani izkaz kaže, budu na sledeće dneve semi: februara 3-ga (ponedeljek) Balazki, aprila 13-ga (v pondeljek) velikim tjednu; juniuša 30-ga (v tork) Petrovski; augustuša 3-ga (v pondeljek) Porcin-kulaski, oktobra 13-ga (v tork) na dan sv. Terezije, novembra 25-ga (sreda) na dan sv. Katarine. Zvu toga bude se obdržaval tje-denski sejam svaku sreda za svinje, osim toga 8-ga januara, 5-ga februara, 4-ga mar-ciuša, 8-ga aprila, 6-ga majuša, 3-ga juliuša 2-ga augusta, 2-ga septembra, 7-ga oktobra, 4-ga novembra i 2-ga decembra za rogatu marhu.

— **Nepazljivost.** Pri Prelozsnýák Ist-vanu v Miksaváru se 13-ga o. m. popoldan ogenj pripetil. Poleg šparherta je bila jedna korpa, s treščom. I kak, kak ne, jedna žr-javka je opala z šparherta v korpu, od česa se je trešče vužgalo. Na sreću su taki spazili i pogasili drugač bi se Bog zna kak velika nesreča mogla dogoditi. —

— **Ugenj.** Novembra 17-ga se Mavrics Karolini iz Globuke hiža vužgala. Hiža je do dna zgorela, k tomu krma do 150 K. vrednosti. A Turek Matyaš pak krma, zr-nje, oprava, dve kokoši. Hiža je ne bila se-kurirana. Žandarstvo je podiglo iztragu, i došlo je na to, da je ovoj nesreći Turek Matyaš vincerlin k zrok, koj se je napil i sgorećom pipom hodil med krmom i od toga se pripetil ogenj.

— **Vizita.** Redko da je čuti da bi tak velika gospoda dohajala občinu pregledat kak je to bilo novembra 26-ga v Drávavá-sárbelyu. Na ovaj dan se dopeljal doli Za-laeagerszega grof Balhány Pál főispán i Dr. Huszár Pál varmegjinski podnotarjuš. A s njimi su bili Kolbenschlag Béla veliki sud-ec, Filipich Lajos orsački ablegat. Okolo pol desete vure su se dopeljali k Filipich Lajošu plebanušu koj je nje s malom južinom podvoril. — A zatim su se odpravili najprije v orsačku školu, koja je letos bila renovirana. Főispán je v svakim razredu bil, par pitanja položil deci i nazadnje lepo pohvalil učitelje za lepi napredak. Tri dija-ke je nagradil, svaki je 2 korune dobil. — A zatim se odpravil v občinsku kancelariju i viziteral občinske stvari. Na stotino pi-tanja je položil občinskim činovnikom, dok-toru itd. Főispán je jako zadovoljen bil, da je sve vreu našel i to je izjavil i v kan-cellariji občinskomu notarjušu i birovu. — Fertalj na tri je bilo popoldan, kad se od-pravil na kolodvor i s vlakom ob pol 5 vuri odputoval v Zalaegerszeg.

— **Zakaj se postiju v petek?** Je-den stari kronikuš od ove stvari sledeće piše: Bog je Adama i Evu v petek stvoril; židovi sv vpetek došli v obećanu zemlju i na ov den je vumrl Mózes. — David je v petek zaklal Goliata i David je v petek vumrl. — Ezekiel prorok je v petek zaklal sto krivih prorokov, ovoga dneva sv skončali sv. Ivana Krstitelja; Herodes je v petek dal v moriti stočetdeset jezer nedužne de-ce; Jezusa Kristuša su v petek razpeli na križ; Majka Marija je v petek bila zanešena v nebu i sv. Petra i Pavla je v petek dal skončati Nero rimski cesar, sv. Katarina je v petek vumrla i v petek je bilo zaklani onih jedenezst jezer devicah, za koje v bližji čitamo. — Na spomenek ovih je od-redjeno svaki petek se postiti.

— **Kak se zežgana** rana vrači pri marhi? Višekrat se pripeti, da se nam marha zežgeju ili na ognju ili se popariju. Na pr. da se ogenj pripeti, onda kaj takvoga lahko dojde napre. V takovom slučaju od-mah moramo rane vračiti, kajti ako zane-marimo, bi nam znalo jako žal biti, jer on-da je već prekesno i marše nam lahko od toga pogine. — Ako je samo dlaka ili malo kože zežgano, onda se nemoramo bojati, kajti takova rana se ne gnjoi, i za kratko vreme zaceli, — prem ako s lenskim oljom i s vapnenom vodom namažemo.

Ako je zežgana rana velika, onda se na onom mestu mehur napravi. V takovom slučaju moramo najpredi mehura prepčići, vodu koja je v mehuru vun stiskati. A za-tim zmešamo jen del olja lenskoga i jen del vapnene vode i stim višekrat namaže-

mo k tomu na jednu capu pustimo, da bu mokra i to privežemo na ranu. I to moremo, višekrat opetovati. — Prije kak bi capu gori deli moramo ranu s vattom, koja je s karbolom napušćena, zateknuti.

Ako je jako velika rana, koja se gnolji — onda moramo terinje skuhati i to, da je mlačno, na ranu metati, kaj se gnolje meso odeli od zdravoga. Ako pak divje meso z raste na rani, ono moramo s nožom odstraniti, ali to već je bolje na kursnita pustiti koj se stimi razmi. —

— **S čim pokrijemo koše?** Čme-lam — osobito vzirni — je veliki neprijatelj miš. — Koše pregrize, ljuknju napravi, nad koju mrzel slap ide v koš, k tomu čmele funda, s kaće po koši, kaj ako mačka spazi, još je vekša falinga, kajti onda i ona skaće po koši za mišom i stem samo buniju čmele. Najbolje je koša oplesti s otavom, to je kam bolše kak slama, jer otava smrdi mišu izato takvoga koša niti nebantuje.

Z A B A V A.

Milo za drago.

Tko rado neđuž ne sale zbija i radi smieha dobroćudnoga Jakopa ili zmotanoga Iveka u April pošalje, taj dobro čini, — dakako, ako to sve biva, kak sam rekel radi smieha i bez zamere; jer smieh je polovica zdravlja, a dobroćudni Jakob i zmotani Ivek se i sami vesele i smiju te se nemogu prećuditi, zakaj prije nisu mislili a onda činili, ne pako obratno. Zvan toga služi to za nauk ako se gde tko nosom drukne ili nasredne, a vlastitim izkustvom se čoviek više opameti nego stotinami rieći i nauči, baš tak, kak se zežgano ili pofureno dieze ognja boji, a ono koje se još nije zežgalo hoće goreću šibicu, makar mu, se sto krat veli, da bi se mogel zežgati oni samo hoće i plaće se i od srđca nogami štrpće. Pri njem eto rieći nemaju tu vriednost, koj ima pri onom prvom izkustvo.

Ali tko šalu dela, mora i sam šalu podnositi znati, pak ako je predpostavljani koj se hoće u svetnoj uri u dobrom razpoloženju sa svojim podčinjenim jedno malo našaliti i kak se ono veli: za nos voditi, onda nesme svoje gospodstvo kazati napram onomu, ako on kojega ov misli, da ga za nos vodi, ima šaku za vuhi te ražoja obrne prije nego ov i na to misli.

Još negda u stara vriemena su cesari i kralji od svojih dvorskih šaljivdjijah, tak nazvanih »dvorskih norcov«, mnogu krupnu šalu morali podnesti, pak to njihovoj visokoj časti nije nikaj škodelo, pak anda slobodno i danas deško naučnik slobodno atutom potuče, ako majstor karte zmieša pak keca izigra. U životu šale su svi ljudi jednaki, pak tko si neda na kurje oko stati, on liepo neka obuje dobre čizme, ili jasno rekuć: lko vd drugoga nemre podnositi šalu, on neka niti s drugim šalu netiera, i to je najjednostavnije, kaj u tom slučaju činiti može, jer ako mu dojde »milo za drago«, mora si zatrpeti.

Već je tomu puno godinah, da je dečko naučnik Pišta, u šali svojega majstora Szalay-a, krznara u Lendavi predobil i njegovu šalu svojim atutom potukel, a to je ovak došlo:

Majstor i inaš su jednoč stali za kućom u voćnjaku, pak su razapeli vuča od drva na drvo vkriž kraž po celom voćnjaku, a na ta vuča su obesili bunde pak su

paličkami iz njih praha stepali, da je sunce potamnelo i se prašilo, kak da onud eskadrona husarov jaše, a jer je taj dan bil baš vrući dan mieseca Juliuša, zažedjal je majstor silno, a i dečka je žedja već pošćeno morila.

Dečko si je lahko mogel pomoći i žedju pretirati; jer je kroz voćnjak zuboril mali potočić čistom vodom kak kristal, a vrhu toga je bil i u dvorištu zdenec sa još čistijom i mrzlijom vodom, voda pak je za takove mlade ljude, a najme za dečke naučnike najbolja.

Ali majstor, već stariji čoviek nije imal žedju na vodu, već na pivu, koju je baš ošterijaš on hip na pipu metnul, pak je anda dečku rekel:

»Idi Pista u komoru, pak dosegni iz police onoga bieloga vrća sa preloćom pak mi donesi iz ošterije jedan polić pive. Znaš još pred poldan mi je krčmar rekel, da bude sad popoldan friškoga lagviča na pipu metnul, pak anda je sad friška i mrzla.«

»Je majstor« — veli Pista — »ali dajte mi novce za pivu — 20 kr. jer, polić toliko košta!«

»Ah, kaj brblaš« — zmrmala majstor i paličkom pošćeno praši bundu vāros birōva, kak da je on sam u njoj — »ah kaj« — veli — »s novci mare svaki osel pivo donesti, to nije nikakova umietnost. Ali ti pokaži tvoju mudrost, pak mi donesi pivo bez novac!«

No, drugi dečko bi i któj sekiri bil porišće našel. On bi znal, da ošterijaš ima črnu tablu, a biele krede još i odviše, i tak bi on na skoro pienenčom se friškom pivom veselo bil doskakał i bi se nadjal, da radi svoje dosietljivosti i on malo dobi, barem nutnu najgu u vrću, ako nikaj drugo.

Ali Pista si je mislił, ako majstora da-de bielom kredom na črnu tablu napisati, tim anda, kaj se plaćanja tiče, još nije sve gotovo, jer makar je i na črnoj tabli bielo na črno, plaćeno ipak nije, a vrijeme bude došlo, kad će se morati platiti, pak onda moram ja još dosietljivi biti.

On je anda otišel u komoru, dosegnul te sa police bieloga vrća pak si je liepo u hladnom ganjku sel na pocek i tu je sedel toliko vriemena, kak je u svojoj mudrojoj glavici izračunal, da treba u ošteriju po pivu i iz ošterije sa pivom iduć.

Zatim je biezal u voćnjak med na uzetih obiešene bunde, pak je majstoru, koj ga je prije hotel za nos voditi, predal vrća u ruke, koj je istoga odmah prinesel k ustam i — je videl dno od vrća prije nego mu je i jedna kapljica pomoćila žedni i suhi jezik.

Sad se žestoko otrese na Pištu:

»Em tu nije nikaj u vrću, te nevaljani tepec« — zdere se na dečka — »kak bi tu neka pil?«

»Je« — odgovori taj nevaljani tepec, te se posmiehava, da su mu se oči zasuzile a u črlena lica jamice načinile:

»Iz punoga vrća more svaki piti — to nije nikakova umietnost!«

Majstor Szalay je sa svojimi inašem Pištom načinil šalu, a kad je ov onda raznja obrnul, moral ju je i podnesti znati.

Em. Kollay

Politički pregled.

Horvatski ablegati su ćelu zmešariju napravili na orsačkim spravišču. Pod silom nadaju, da orsačko spravišće takvé zakone napravi, koji bi bili celomu orsagu na hasen.

A to zato nedaju, jer bi oni radi napravili jednoga velikoga Horvatskoga orsaga, pak zato mešaju i mešaju sem tam naduvaju se vu orsačkim spravišču, onda opet idu vu Austriju, gde je jako radi primiju, jer Austrija je svigdar vesela, ako su prinas stvari ne vu redu. Im se već i spominaju nekoi n.lajši magjarski ablegati, da horvate zmećuju vun iz orsačkoga spravišća. Jer magjarskih ablegatov je 400 a horvatskih samo 38. Ali magjari ipak nisu tak divji, da bi to načinili. Veliju naj se naduvaju horvati i žaba se je tak dugo naduvala, dok se nije razpočila.

Ravno zbog horvatov je Wekerle ministerpredsednik sa celom vladom skup odlučil, da podastre orsačkomu spravišču tak zvani punomoćni zakon. Poleg toga orsačko spravišće punomoć da vladi, da svi zakoni koji iz nagodbe proizhadjaju stupiju vu krēpost.

Preuzvišeni gospodin Dr. Rakodcay horvatski ban je sada vu Budapešti bil, gde je opet govoril sa ministerpredsednikom o horvatskim položaju. Jedne novine veliju, da bude ban razpustil horvatski sabor.

A gospon Magdić, koj vezda opet više na magjarskim saboru se opet zanima za — Medjimurje. Zna on da je blizu dan, kada bude kraj lepim danom vu Aranynezu. Fine cigare, ako i nebude ablegat i on rad puši, pak zato se sada opet na milo medjimurje obraća. Ali iz toga nebu nikaj — Petrica.

Nekaj za kratek čas.

Lepa imena.

Vu jednim alföldskim varašu su sledeći službeniki bili imenuvani za Back-sisteme: Direktor? Müller.

Namestnik: Mayer;

Prisednikki: Leider, Erger, Berger.

Tajniki: Milnek, Kulnek, Cafranek.

Pomoćniki: Zahradč, Hobuda.

Pisari: Sloboda, Svoboda, Poveda.

Kanceljaristi: Irszesek, Prsztek, Kolaček, Hlaček, Hlavaček, Knopaček.

Sluga se zval: Hlubajdak, — a portašica: Zubrak.

Tak lepoga imena ljudi su civilizirali za ono vreme naše magjare. —

Popravil je.

Gospon: Čujete, gospon majster, ovoga reklega ste mi čista kafušali. Nevidite, kaj je levi rukav dugši kak desni.

Šneider: A kaj bi! — prosim ponizno. Oni se vkanjujeju; istina da je mala falinga ali ne tak kak oni povedaju.

Gospon: A kak?

Šneider: Tak da je desni rukav malo krajsi, kak levi.

Trgovački jezik.

Jeden trgovec z Pešte je trebal detiča i zato je sledeće telegrafiral jednomu, koj se k njemu prosil:

»Letna plaća 800 korun, kvartir na 4-tim stoku.

Dojdite?»

Detić je sledeće odgovoril:

»Kvartir je jako previsoki, a plaća prenizka. Nejdem.«

Kak oće!

Tišlar: Si del kelje vu farbu?

Inoš: Jesam del.

Tišlar: Sam ti ne rekel, da ne treba.

Inoš: Niti sam ne del.

Gabona árak. — Ciena zítka.

mmáza	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	22.60 —
Rozs	Hrř	20.00 —
Arpa	Jeřmen	15.00 —
Zab	Zob	15.40 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	13.80 —
Fehér bab uj	Grah beli	16.00 —
Sárga bab	› žuti	14.00 —
Vegyés bab	› zímésan	13.50 —
Kendermag	Konopljeno seme	22.00 —
Lenmag	Len	22.00 —
Tökmag	Koščice	22.00 —
Bükköny	Grahorka	16.00 —

A Gerő-féle

zeneműtár.

A legujjabb

Kuplék, műdalok és tánczok
remek könnyű letétben,
teljes zongorakiadásban
és énekszöveggel.

Egyes szám ára 20 fillér.

Eddig megjelent 98 szám.

Kaphatók:

Strausz Sándor

könyvkereskedésében Csáktornyan.

Elhalálozás miatt ha-
tóságilag engedélyezett

Végeladás!

Alois Kürschner cégnél Varaždinban

üzletfelosztás miatt mindennemű

férfi- és női divatárúk, bundák, olcsón kaphatók.

Hirdetmény.

Muraszentmária községben a 3 hrsz. alatti belsőség felosztás foly-
tán külön telkekre osztatott, a melylyel új házhelyek keletkeztek. A házhe-
lyek valamint a már fennálló lakásépület mely magába foglal **4 szobát,**
egy nagy üzleti helyiséget, 2 konyhát, 1 kamrát, 2 pincét,
és egész új melléképületeket, az új telkekkel együtt vagy
külön is eladatni fog. Úgyanitt eladás tárgyát képezi egy egész jó
karban levő **leketé hintó,** és egy egész új **Wertheim szekrény,** egy
cséplőgép. Tudakozódásra felel

610

Hirsch József.

megbízott, Muraszentmária.

Van szerencsém a t. cz. közönség b. tudo-
mására adni hogy a beállott bányászati zavarok
miatt

trifaili köszén

kicsinybeni elárusításra nem jön forgalomba.

Tisztelettel

Klein Vilmos

a trifaili köszénbányák
képviselője.
NAGYKANIZSA.

591 4—10

609

HIRDET MÉNY.

Drávamagyaród község képviselőtestületének f. évi november hó
23-án hozott határozata alapján közhírré tétetik hogy Drávamagyaród község
tulajdonát képező **korecsma**

1907. évi december 3-án d. e. 9 órakor
Drávamagyaród községbíró házában **1908. január 1-től kezdődő 3**
évre bérbeadtik.

Az árverési feltételek a drávacsányi körjegyzői irodában betekintheők.

Drávacsány, 1907. nov. 24-én. **Szabolcs Rezső körjegyző.**

Vadászok figyelmébe.

fegyverek, revolverek

30-50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzőkönyvet.

Halászlát, vadászati, torna, vivó és egyéb felszerelésekből állandóan dús raktár.

Földes L.

fegyver és sportcikkekk üzlete.

Budapest, II. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.

20 koronán aluli rendelések, csaki sa pénz előzetes beküldése mellett eszközölhetők.

907 2-52

NESTLÉ

az egészséges **gyermekliszije**

és a beteg gyermek, a gyomorbetegség régóta bevált tápláléka.
Míg a hányástól, hasmenéstől, béluhottól és elhárítja ezeket.
A gyermekápolásról ismeretű fizetel ingyen küld. NESTLÉ
Wien I., Biberstrasse 11.

Egy jó erkölcsű fiu

tanulóul

felvétetik

Fischel F. (Strausz Sándor)

könyvnyomdájában

Csáktornyan.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvényénél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany oroszlanhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

ÉRJESITÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséget dúsán felszerelt

karácsonyi és ujévi kiállításom

megtékinzésére felhívni.

Gyermekjátékokat, karácsonyfa diszitéseket, női és férfi divatcikkek, különféle háztartási kellékeket

nagy mennyiségben és választékban tartok raktáron.

Kelemen Béla

nürnbergi és rövid-áru üzlete.

Csáktornya, a postahivatallal szemben.

Szigoruan szabott olcsó árak, pontos kiszolgálás.

Zrínyi Viktor, divatáruháza

Csáktornya.

Értesítés!

Van szerencsém a mélyen t. vevőközön-séggel tisztelettel tudatni, hogy

ezen a héten nagy választékban levő

pamut, gyapju és angol női-ruha kel-mék; costümök fekete, créme és min-denféle divat színekben; továbbá ször-me, nyul, karakül és skungs boákat

nagyon olcsón áruba bocsátok. Mig nagy raktárkészletem tart, hetenként újabb és újabb árúkat bocsáthatok for-galomba. Áraim feltűnően olcsók, mert e cikkekkel hely-ben egyedül kereskedem. —

Teljes tisztelettel

Zrínyi Viktor.

596 3—*